

de Naaldekoker

Driemaandelijks tijdschrift

Natuurpunt Lievegem

Kern Lovendegem - Waarschoot - Zomergem

Zomer 2024

juni-juli-augustus

Zaterdag 22 juni: Midzomernachtwandeling. Bellebargie-Oostmoer, Waarschoot. Parking de rode Valken. 19u30-22u30.
Zaterdag 24 augustus: Nacht van de Vleermuis. Kruispunt Veldhoek-Sint Jansstraat (Netelvuur), Oostwinkel. 20u00-23u00.
Zaterdag 14 september: Vloethemveld Zedelgem, carpool 13u00 Markt Zomergem. Terug tegen 17u30.

Expeditie Natuurpunt, dit jaar hebben zich 4 teams ingeschreven om hun favoriete natuurgebied, de Keigatbossen, te steunen. Ontdek verder in dit blad wie ze zijn en wat hen drijft. Steunen kan nog altijd. De natuur is je dankbaar.

www.natuurpuntzomergem.be

Coverfoto: Peter De Craene, Oranjetipje mannetje, *Anthocharis cardamines*.

Julie waren weer fantastisch

Al vijf jaar zijn we welkom in de tuin van een wel zeer fantastisch koppel. Ze stellen hun tuin, keuken en schuur open voor een wel zeer mooi doel.

De Natuurpuntfuif 'Arbre Magique'.

Het enige wat we moeten doen is meehelpen met de opbouw, de bediening van de bar en na afloop meehelpen opruimen. Er zijn érgere dingen in het leven.

Bedankt aan Gino en Anaïs.

De fuif bracht netto 1038€ op!

Dankzij jouw financiële steun kan Natuurpunt bestaande natuurgebieden uitbreiden en nieuwe natuurgebieden veilig stellen.

De natuur is je dankbaar.

'projectnr. 6684 Keigatbos'

'projectnr. 6683 Moerkes'

'projectnr. 6617 Oude Kale'

Rekeningnummer: BE56 2930 2120 7588 met vermelding projectnr

Giften vanaf 40 euro zijn fiscaal aftrekbaar, waardoor je 45% van het bedrag recupereert!

Samenstelling bestuur:

Contact kern Lovendegem:	Eric De Clerck	0472/77 81 44	natuurpunt.lovendegem@proximus.be
Contact kern Waarschoot:	Paul Vandenbossche		vandenbosschepaul@hotmail.com
Contact kern Zomergem:	Sam De Decker	0473/94 39 37	vz@natuurpuntzomergem.be
Voorzitter Lievegem:	Michael Borremans		
Secretaris Lievegem:	Eric De Clerck	0472/77 81 44	natuurpunt.lovendegem@proximus.be
Penningmeester:	Paul Van Den Bossche		vandenbosschepaul@hotmail.com
Redactie Naaldekoker:	Nikolaj Vanvyve	0495/59 35 48,	nikolaj.vanvyve@skynet.be

Voorwoord

Michael Borremans, voorzitter Natuurpunt Lievegem

Op 25 april werd me door de gezamenlijke besturen van de drie kernen het mandaat van voorzitter van Natuurpunt Lievegem toevertrouwd. Samen met Eric De Clerck, secretaris, en Paul Vanden Bossche, penningmeester, neem ik het dagelijks bestuur waar. De oprichting van Natuurpunt Lievegem op 28 januari tijdens de algemene ledenvergadering is het orgelpunt van een gezamenlijk traject dat door de besturen van Lovendegem, Waarschoot en Zomergem werd afgelegd. Deze fusie is een belangrijke stap omdat een bundeling van de krachten nodig is om blijvend te kunnen wegen op het beleid van onze gemeente.

De nieuwe afdeling telt 750 leden en met de Moerkens, het Keigatbos en de Oude Kalevallei heeft ze intussen een mooi patrimonium aan natuurgebieden. De drie kernen blijven bestaan waardoor de lokale werking gegarandeerd blijft. Dit lokale weefsel is een essentiële schakel niet alleen voor het beheer maar eveneens voor de verdere uitbreiding van onze natuurgebieden. Het is de ambitie van Natuurpunt Lievegem om dit natuurpatrimonium mee helpen verder uit te bouwen en hierdoor de biodiversiteit in onze gemeente te laten herstellen. Om deze doelstellingen waar te maken is een goede verstandhouding en samenwerking met het lokale gemeentebestuur nodig en we doen dit beter vanuit een sterke positie.

Een sterke, veerkrachtige natuur verschaft ons verkoeling, frisse lucht, drinkbaar water en gezonde voeding. Bovendien biedt de natuur bescherming tegen ziekten, droogte en extreem weersomstandigheden en kan ze grote hoeveelheden regenwater bergen waardoor er minder effecten van wateroverlast zijn. Iets wat momenteel kunnen gebruiken. Groene recreatie brengt de natuur dichtbij en kan verbindend werken. Als Natuurpunt vinden we het belangrijk dat jong en oud kunnen bewegen en ontspannen in een groene en gezonde omgeving.

We zijn dit intussen vergeten maar tijdens de lockdown periode waren de natuurgebieden de meest geliefde pleisterplekken van onze gemeente. Zeg nu zelf, is wandelen langs de tussen de kouters meanderende Oude Kale, waar groene weiden omzoomd door knotwilgen afwisselen met natuurlijk hooiland en poelen, niet de meest geschikte methode om tot ontspanning en rust te komen? Bovendien vormt dit unieke bocagelandschap een perfect reservoir voor CO₂ opslag. Een evenwicht tussen natuur en biodiversiteit enerzijds en duurzame recreatie anderzijds is een essentiële doelstelling voor onze ploeg.

Zelf ben ik beroepshalve actief in de bodem- en grondwatersanering. Ik ben verantwoordelijk voor een team van 30 medewerkers dat gespecialiseerd is in de sanering en herontwikkeling van zwaar verontreinigde industriële sites. Hierdoor ben ik me er terdege van bewust dat een van onze belangrijkste grondstoffen, namelijk grondwater, onder druk staat. Door menselijke activiteiten zijn onze grondwaterreservoirs op grote schaal verontreinigd waardoor grondwateronttrekking voor drinkwatergebruik onder druk staat. Het beschermen van deze grondstof is om tal van redenen bijzonder essentieel. Dit deed me inzien dat duurzaamheid in onze activiteiten en in onze levenswijze van fundamenteel belang is voor het waarborgen van de toekomst niet alleen voor de komende generaties maar voor de volledige planeet. Deze vaststelling heeft mij een vijftal jaar geleden ertoe aangezet actief lid te worden van Natuurpunt.

Ik ben dus relatief nieuw in de organisatie maar ik kan me verlaten op twee 'ouwe rotten', namelijk Eric en Paul, die hun sporen in Natuurpunt meer dan verdiend hebben. De komende maanden staan in het teken van het verder organiseren van de werking van onze nieuwe structuur en verder zijn de gemeenteraadsverkiezingen in aantocht. Natuurpunt Lievegem werkt intussen aan een aantal beleidsvoorstellen waarover het met het nieuwe gemeentebestuur in overleg wilt gaan.

Ik beschouw het als een voorrecht om het ambitieuze programma van onze nieuwe afdeling samen met jullie te mogen realiseren. Michael.

De Moerkes van naderbij bekeken. Ligt tussen de Bellebargiebossen en het Provinciaal domein Het Leen. 3ha groot. Eigendom van de gemeente, in beheer bij Natuurpunt, kern Waarschoot.

Natuurwaarden: Kenmerkend voor het natuurgebied is het voorkomen van grondwaterafhankelijke plantensoorten, zoals pinksterbloem, koekoeksbloem, moeraswalstro, egelboterbloem, pijptorkruid, watermunt, gele lis, moerasandoorn, echte valeriaan, poelruit, gewone waterbies, veldrus en diverse zeggensoorten. Veel van deze soorten breidden uit of doken op na het invoeren van een natuurvriendelijk beheer. Doorheen het groeiseizoen is er een verschillend kleurpalet te zien. In het vroege voorjaar ontwikkelen zich de witte bloemen van pinksterbloem, vervolgens is er een geel bloeiaspect door kruipende- en scherpe boterbloem, in de voorzomer en de zomer treedt er een paarse bloei op van koekoeksbloem en kattenstaart. In samenwerking met het Regionaal Landschap Meetjesland zijn twee amfibieënpoelen aangelegd in 2011. De poelen hebben een ondiepe zuid gerichte waterzone. Hierdoor warmt het ondiepe water in het voorjaar snel op wat van een belang is voor onze amfibieën. Een houtkant van zwarte els is aangeplant in 2011.

Natuurbeheer: De belangrijkste beheerdoelstelling voor het gebied is het behoud en de verdere ontwikkeling van soortenrijke natte graslandvegetaties. Er wordt natuurvriendelijk gemaaid met afvoer van het maaisel. Voor het maaibeheer wordt samengewerkt met een lokale landbouwer.

Tekst en foto: Paul Van Den Bossche, kern Waarschoot.

Foto: Peter De Craene

Joeri Cortens, lesgever bij Natuurpunt, duikt in de Mosselgoren, het natuurgebied bij hem om de hoek. Het is dubbel nat, behoorde vroeger tot het overstromingsgebied van de kleine Nete. Daar zijn allemaal mooie, oude graslandjes met 50 tinten groen. Allemaal verschillende soorten grassen, biezen en zeggen en daartussen zijn ook de wondermooie pinksterbloemen te vinden. Die zijn natuurlijk niet zo moeilijk te vinden met hun witte, licht lila bloemen. Waarom de pinksterbloemen? Wat is er daar nu zo bijzonder mee aan de hand? Er is een zeer bijzondere relatie tussen de pinksterbloem en een van de meest frivole vlindertjes die in het voorjaar rondfladderen. Dit is het oranjetipje. Inderdaad een vlinder met een oranje tipje op het uiteinde van zijn boven vleugels. De meeste mensen kennen wel het koolwitje, eigenlijk is die er familie van. Het koolwitje is een niet zo graag geziene gast in de moestuin vanwege de eitjes die op de kool gelegd worden met alle gevolgen van dien. Het oranjetipje is wel een klein beetje selectiever. De mannetjes hebben dus een fel oranje tip, ongeveer 1/3 van de vleugel is knal oranje, in Nederland zou men ervan gaan blozen. De rest is wit. Let wel, de onderkant van de onder vleugel is groen gemarmerd, dit zie je als de vlinder in rust zit. Dit is een uitstekende camouflage als die op een andere plant zit, namelijk het fluitenkruid. Fluitenkruid is nu in heel veel bermen te bewonderen. Fluit

dit fluitenkruid? Neen natuurlijk niet maar je kan er inderdaad een fluitje mee maken om dat de stengel hol is. Straks meer daarover. De relatie met dit fluitenkruid is als volgt: fluitenkruid is een schermbloemige, een scherm van allemaal kleine witte bloemetjes met daartussen groene schutblaadjes. Als je dan als oranjetip je daar 's avonds gaat tegenhangen, ga je volledig op in de omgeving. Er zijn er veel van die plantenfamilie en één daarvan is de peterselie en die heeft ook van die schermbloemen en de oude naam dan ook het peterselievlindertje. Maar we komen terug bij de pinksterbloem, deze worden druk bezocht door deze vlinders, de mannetjes patrouilleren over die bloemen op zoek naar een vrouwtje die, toch even meegeven, niet die oranje vleugeltippen hebben maar wel de gemarmerde onderkant op de onder vleugel. Als het mannetje dan een 'witje' ziet zitten of hangen zal die eerst nagaan of het geen 'gewoon' witje is. Deze kan dit duidelijk maken aan de hand van geurstoffen. Het mannetje komt dan dicht maar het kan zijn dat het vrouwtje reeds gepaard heeft maar ze laat dit dan ook duidelijk merken door haar achterlijf omhoog te steken en te trillen met haar vleugels. Is het wel prijs voor het mannetje dan gaan ze samen in een baltsvlucht draaiende rond elkaar omhoog vliegen en zal er binnen een 20-tal minuten worden gepaard. Daarna verandert haar gedrag volledig en zal ze zo onopvallend mogelijk op zoek gaan naar een pinksterbloem. Daar zal ze dan haar eitjes op afzetten. De eitjes zelf langwerpig, met moeite een speldekop groot, zijn knaloranje en je vindt ze op de bloemsteeltjes. Als ze pas afgezet zijn zijn ze wit van kleur maar na 1 dag kleuren ze feloranje. Je zal normaal nooit meer dan 1 eitje vinden per plant want uiteindelijk is daar ook niet zo veel eten aan. Als er meerdere eitjes op de plant aanwezig zijn, zal de eerst uitgekomen rups de andere eitjes opeten. Meteen een eerste lekkere maaltijd. De kans dat je eitjes vindt in het midden van een veld is klein maar hoe dichter ze bij een wilgenbosje of bosrand staan hoe meer eitjes je zal vinden. En wel daarom, de rupsen voeden zich met de zaaddozen, hauwtjes, van de pinksterbloem en als die rupsen dan eind juni volgroeid zijn zullen die naar die bosrand of struweel trekken om daar dan te verpoppen. Zo moeten de rupsen geen onnodig grote afstanden afleggen. De poppen zijn ook een kunstwerkje op zich. Ze lijken op een doorn van een roos waarvan de onderkant tegen een takje, twijgje, aanleunt en de bovenste punt naar buiten wijst. Die hangt vast met een zijdedraadje. Zo zal die de komende 9 à 10 maanden wachten tot de volgende lente er terug een oranjetipje in de tuin of natuurgebied rondvliegt. Nog even meegeven dat naast de pinksterbloem ook look-zonder-look en tuin-judaspenning ook andere kruisbloemigen gebruikt worden om er de eitjes op te leggen.

Foto: Nikolaj Vanvyve

Hoe maak je nu zo'n fluitje?

En dan nu de vraag, hoe maak ik van zo'n grote plant nu een echt werkend fluitje? Het is heel simpel, maar je moet wel even weten hoe het moet, wij hebben ook wat mislukte fluitjes gehad, maar oefening baart kunst. Let op je hebt een mes nodig, dus de kinderen kunnen je hulp goed gebruiken!

Zo gaan jullie te werk:

Snijd een plant met een grote dikke stengel onder aan een knoop af. Zie je de knoop op bijgaande foto? Boven de knoop is de stengel hol en onder de knoop is de stengel nagenoeg dicht. Boven de knoop snijd je hem vervolgens op 10 á 15 cm af.

Maak nu een lange snee, in het midden van de stengel van boven naar beneden, in één van de vele groeven die de stengel rijk is. De lengte van de snee bepaald het geluid. En nu blazen maar! En doet hij het?

Allicht vind je ergens in de berm nog wel wat fluitenkruid, succes!

BioBlitz in het Keigatbos of 1000-soorten dag.

kern Zomergem

In het eerste weekend van mei werd in ons natuurgebied het Keigatbos een heuse 1000-soortendag gehouden, georganiseerd door de Natuurhistorische werkgroep van het Meetjesland. Sam De Decker heette de mensen van de natuurhistorische werkgroep welkom en gaf een korte inleiding over het gebied.

De Natuurhistorische werkgroep?

De natuurhistorische werkgroep inventariseert voornamelijk de fauna en flora van de Meetjeslandse Natuurpunt-natuurreservaten en bermen. Onder deze paraplu worden onder andere een Meetjeslandse plantenwerkgroep, paddenstoelenwerkgroep en zoogdierenwerkgroep ondergebracht. Daarnaast organiseert men elk jaar ook één BioBlitz of 1000-soortendag binnen een Meetjesland Natuurpuntgebied in de periode mei-juni. Zo kwamen afgelopen jaren de Oude Kale, het krekengebied en dus nu ook het Keigatbos aan bod.

Een BioBlitz?

Tijdens een BioBlitz gaan natuurkenners op zoek naar zoveel mogelijk soorten planten, dieren en zwammen. Op die manier brengen we de totale biodiversiteit van een gebied zo goed mogelijk in kaart. Gewapend met een net en een loep, een verrekijker, microscopen of andere attributen gaat men de hele dag op pad. Deze inventarisatiedagen vereisen wel enige voorkennis, maar zijn tegelijkertijd ook een grote opportuniteit om veel natuurkennis op te doen op korte tijd. BioBlitzes kunnen verschillende vormen aannemen waarbij altijd gestreefd wordt naar het zoveel mogelijk soorten vinden binnen een bepaalde tijdsspanne, vaak wordt daar meteen een streefdoel op gekleefd. Zo zijn er de 1000-soortendagen waarbij er binnen één dag (of bij uitbreiding: één weekend) gestreefd wordt om 1000 soorten te identificeren. Meer doorgedreven varianten zijn er om op jaarbasis een zo hoog mogelijk soortenaantal te identificeren.

Resultaat ga naar <https://waarnemingen.be/bioblitz/1000-soortendag-meetjesland-keigat/>

Tot slot willen wij jullie zeker niet onthouden van het uiteindelijke resultaat: wij strandden op 820+ soorten in de regio rond het Keigatbos, met de grootste focus op het Berhoutbos en Pastershuyzekensbos, een heel erg mooi resultaat voor één weekend intensief werk! Als je op de soort klikt links zie je enkel de waarnemingen van deze specifieke groep. Ga je dan op een stipje staan dan komt de waarneming al dan niet met foto tevoorschijn. Zeer indrukwekkend maar ook zeer leerzaam. Het leert ons meer over het gebied en alles wat er leeft.

Hierbij vonden we onder andere 215 soorten planten, 85 soorten kevers, 70 soorten vliegen en muggen, paddenstoelen en nachtvlinders en 50 soorten (korst)mossen en bijen en wespen. Bedankt aan de Natuurhistorische werkgroep om voor ons gebied te kiezen.

Tijdens een 1.000 soortendag gaan onze natuurkenners op zoek naar zoveel mogelijk soorten planten, dieren, zwammen. Elk jaar doen ze een ander gebied aan. Op die manier brengen ze de biodiversiteit van een gebied in kaart. Gewapend met een net en een loep, een verrekijker, microscopen of andere attributen gaan ze de hele dag op pad. Dit keer gaan ze op verkenning in het krekengebied van Assenede, naar "in het Keigat in Lievegem (Zomergem).

Ken jij iets van vogels, een bepaalde insecten- of plantengroep,... en wil je meehelpen aan de inventarisatie? Of wilde je altijd al eens op stap gaan met één van onze specialisten? Of misschien wil je gewoon weten hoe het er op zo'n inventarisatiedag aan toe gaat? Ook (macro)fotografen zijn welkom om (speciale) vondsten te vereeuwigen.

Info en inschrijven: <https://www.npmeetjesland.be/1000-soorten/>

Species

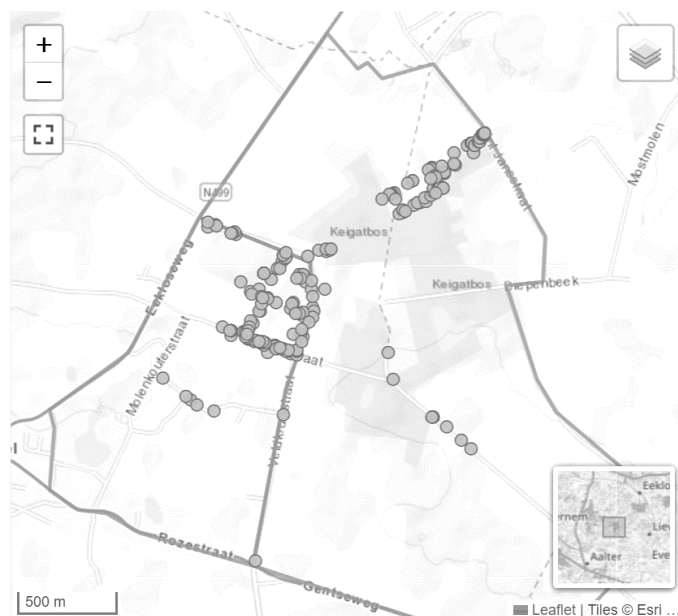
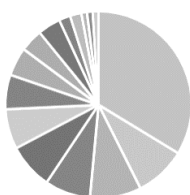
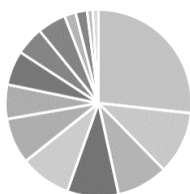
Plants	219
Coleoptera	87
Flies (Diptera)	72
Fungi	71
Moths (Lepidoptera)	70

Show all

Observations

Plants	963
Coleoptera	254
Flies (Diptera)	253
Birds	241
Fungi	217

Show all

Elk jaar opnieuw krijgen we de vraag of Natuurpunt, kern Zomergem, het ziet zitten om met de kinderen van het 5de leerjaar op stap te gaan in het bos. Het lerarenteam geeft dan graag ook enkele suggesties mee betreffende de leerstof die aansluit op de wandeling door een van onze natuurgebieden. Dit kregen we alvast als info mee. *'We starten binnenkort met het thema rond 'het menselijke lichaam'. Één van de lessen die hier bij eventueel aansluit, is de les rond de voedselkringloop, soorten biotopen, gevolgen van de mens. Op onze school zijn ze ook volop bezig met de verbouwingen van de speelplaats. Er komt een vergroening van de speelplaats, met heel wat klim/klausermogelijkheden, natuurlijke avonturenzones, een buitenklas, ... Misschien is dit ook interessant voor u om te weten'.*

De eerste afspraken moesten geannuleerd worden wegens storm Renata. Volgende afspraak was voorzien op donderdag 1 mei en de zon stond aan de hemel. Dus ik mocht de eerste klas ontvangen rond 9u15. Volgens scenario werd de klas ontvangen aan het toegangsbord aan het Pastershuyzekensbos. Na het voorlezen van het infobord door één van de kinderen ging het richting onze dijk in het bos. Daar vroeg ik om eens goed rond te kijken wat men aan menselijke inbreng zag. Al snel kwamen de eerste antwoorden. Ze hadden al snel de nestkastjes opgemerkt maar dat ze op een hoge dijk, door de mens aangelegd, stonden hadden ze niet door.

Op donderdag 2 mei brachten we met onze klas een bezoekje aan het Pastershuyzekensbos. We gingen er met de fiets heen. Een maal in het bos trokken we onze laarzen aan en gingen we op pad. Het lag er wat modderig, wat fijn om met onze laarzen door te stappen!

We hadden een super goede gids, Nikolaj. Hij gaf heel veel uitleg over de verschillende planten en dieren in het bos. We kregen een insectenpotje met vergrootglas om dieren te onderzoeken. In een boekje met informatie over de dieren gingen we op zoek naar nog meer kenmerken. We vingden slakken, spinnen, muggen, spuugbeestjes, ... We zagen er zowel loofbomen als naaldbomen. In het open veld staan er boompjes die enkele jaren geleden werden geplant. Onze juf heeft hier ook bij geholpen, samen met haar klas. Die bomen zijn al goed gegroeid. Ze moeten wel beschermd worden, omdat de herten ze anders allemaal opeten.

Er stonden ook grote, mooie standbeelden die een vrouw uit Oekraïne heeft gemaakt. 'De boswachter en drie slakken' vonden we prachtig.

Het was een interessante wandeling. We leerden er heel veel bij op een leuke manier. We deden een mooie wandelroute die je zelf zeker ook eens moet doen!

De kinderen van 5A

Sint-Martinus Zomergem

Foto: Sint-Martinus

Voor we verder op stap gingen werden een aantal loeppotjes uitgedeeld met de mededeling als je iets ziet kruipen of zitten op een blad of tak mag je het dan ook wegvangen. Andere kregen dan een insectenboekje in de hand. Zo ging het verder richting weiland met zijn aanplant. Al gauw werd ik gevraagd om te kijken wat ze gevangen hadden. Om toch een beetje vast te houden aan het scenario heb ik gezegd dat we eerst naar een andere plek gingen in het bos. Bij de slakken, gemaakt door Irina Akimova, werd even halt gehouden. Ik wou hier toch even toelichten dat buiten vogels ook andere dieren 'eitjes' leggen. Met foto, zoekkaart en live materiaal werd de verwondering voor de slak steeds groter. Dat slakken 'eitjes' leggen was al bewonderenswaardig maar dat er bijna 70.000 soorten slakken zijn was nieuw voor hen. Even de zoekkaart voor slakken getoond met zowel huisjes- als naaktslakken. Ook een barnsteenslak maakte zijn opwachting.

Foto: Nikolaj Vanvyve

Dan toch ook eens de loeppotjes gecontroleerd, een zeer bijzondere waarneming was de 'doodgraver' en heb ze dit even laten opzoeken in het insectenboekje. Een paar pissebedden, spinnen een wants en naaktslakken zaten ook eventjes gevangen. Nu de loeppotjes terug leegwaren ging het verder richting de boswachter.

Daar had ik nog een bijzonder diertje mee, de oorworm of oorebeeste. Ook hier mochten ze het eens opzoeken in een van de insectenboekjes. Dat dit insect een verre vorm van broedzorg heeft bleef toch even nazinderen. Eitjes proper likken, beschermen tegen uitdroging en ook de pas uitgekomen jongen, die dan nog wit zien, beschermen voor andere predatoren.

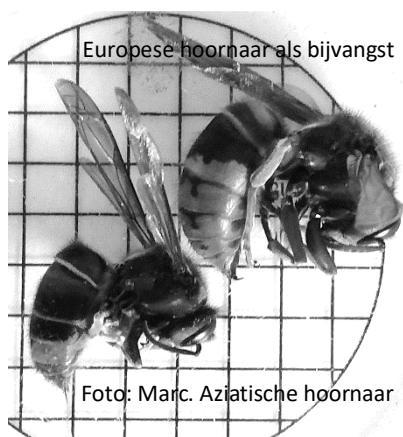
Ook de namiddag van diezelfde dag met de andere klas liep een beetje volgens hetzelfde stramien. Ook daar waren de loeppotjes het wapenfeit van de middag. Een zeer mooie waarneming daar was de stinkende kortschildkever. Een redelijke knaap, diepzwart gekleurd, die bij bedreiging zijn staart naar boven krult en een witte vloeistof naar buiten perst. Deze geeft een onaangename geur af vandaar de naam. Dank aan de school en de kinderen voor hun interesse in de natuur in het algemeen en onze natuurgebieden in het bijzonder. Na afloop kregen de kinderen nog een wandelkaartje van ons gebied.

Foto: Nikolaj Vanvyve

Aziatische hoornaar onder de loep!

kern Zomergem

De voorbije weken en dagen kwam de Aziatische hoornaar regelmatig in het nieuws. Ook onze gemeente deed daar een schepje bovenop. Is dit terecht? We citeren hier een stukje tekst uit een artikel van het INBO (Instituut Natuur- en Bosonderzoek):

'Er verschijnen oproepen in de pers om Aziatische hoornaars en daarop gelijkende insecten te doden. Dit raden we vanuit het INBO af omdat de effectiviteit hiervan voor het reduceren van de populatie erg laag is. Door natuurlijke sterfte en competitie is de kans sowieso zeer klein dat een koningin die nu rondvliegt succesvol een nest voortbrengt. De kans op nevenschade is reëel aangezien Aziatische hoornaar nog altijd verward wordt met de inheemse andere insecten zoals de Europese hoornaar, stadsreus of Hoornaar vlinder.'

Afkomst. De Aziatische hoornaar is waarschijnlijk meegekomen met een vracht aardewerk uit China in 2004 naar Frankrijk, waar het eerste nest werd gerapporteerd. In België wordt de Aziatische hoornaar sinds 2016 regelmatig gezien. Een jaar later in Nederland en in Duitsland reeds sinds 2014. Ondertussen hebben we duizenden nesten van de Aziatische hoornaar en toch is deze wespensoort

voor de meeste Belgen nog steeds een onbekende. Toch wordt ze door allerlei artikels in een zeer negatief daglicht gesteld, terwijl andere schadelijke insecten amper de media halen, denk maar aan de Aziatische stinkwants of de Suzuki fruitvlieg. Vermoedelijk is dit omdat wespen sowieso al geen goede reputatie hebben, dit is geheel onterecht trouwens. Jammer genoeg hebben ze naast proteïnen ook suikers nodig en veel wespen komen dus ook regelmatig op zoetigheid af en zitten aan ons rijpend fruit. Maar net zoals bij spinnen en slangen is het onterecht om bang te zijn van wespen, of van zijn grotere neef de Europese hoornaar. Zolang er geen nest in je huis wordt gebouwd of je gaat op een wesp zitten, zal er niets gebeuren.

Levenswijze. De koningin is tot 3,2 cm lang en kan door openingen tot 8,1 mm. Ze leeft een jaar. Elke koningin sticht haar eigen kolonie in de lente, van eind februari tot begin juni. Dat gebeurt in twee stappen. De koningin bouwt eerst een klein nest, deze kan zelfs in een nestkastje verstopt zitten, en nadat ze een aantal werksters, ook wel werksters van de 'eerste kaste' genoemd, heeft grootgebracht verhuist de kleine kolonie naar een hoge boom waar ze een groot nest bouwen die tot 80 cm groot kan worden. Aan het begin van het seizoen legt een koningin slechts één ei per dag en de larven doen er 45 dagen over om zich te ontwikkelen. Dus pas rond 15 juni heeft de koningin genoeg werksters om haar te voeden en vanaf dan legt ze alleen nog maar eitjes, tot wel 100 per dag. Deze nesten zijn net als bij de limonadewespen, gebouwd uit gekauwd hout dat ze van allerlei takken en houten voorwerpen afschrapen en dan met hun speeksel verstevigen tot een soort papier-maché. In de late zomer ontstaan er mannetjes en vrouwtjes in het nest, en deze zwermen uit waarna de bevruchte vrouwtjes een schuilplaats zoeken voor het volgende jaar om dan weer van vooraf aan te beginnen. De jonge koninginnen kunnen tot meer dan 70 km van het moedernest wegvliegen!

Wat eten Aziatische hoornaars zoal? Om zich te voeden met eiwitten jaagt de hoornaar op verschillende prooien. Dit zijn hoofdzakelijk wespen en vliegen, vlinders andere kleine insecten maar ook bijen. Aziatische hoornaars maken balletjes van deze prooien, die ze aan hun larven voeren. Na opname braken de larven een eiwitrijke vloeistof uit waarmee de volwassen hoornaars zich voeden. In een stedelijke en intensieve landbouwomgeving worden hoornaars niet geconfronteerd met een grote verscheidenheid aan prooien, dus zullen ze daar vaak voornamelijk bijen vangen wat daar vaak de meest voorkomende en makkelijk beschikbare voedselbron is. Om bijen aan een kast aan te vallen, wachten de hoornaars op de terugkeer door met hun rug naar de nestkast te zweven. Het is door deze aanwezigheid dat de bijenkorf aanzienlijk verzwakt wordt, omdat de bijen minder vaak durven uitvliegen. Als ze minder uitvliegen, brengen ze minder stuifmeel en nectar mee terug, waardoor hun reserves waarschijnlijk ontoereikend zijn om de winter door te komen.

Een weetje: Sommige bijen hebben een verbazingwekkende verdedigingsstrategie ontwikkeld: wanneer de hoornaar nadert, vliegt een groot aantal van hen eromheen, waarbij ze met hun vleugels de lucht verhitten tot 45°C, (bijen zijn bestand tegen hogere temperaturen), wat de dood van de ongewenste hoornaar door hyperthermie (hittestress) veroorzaakt. Waarom niet alle bijenvolken dit gedrag vertonen is nog een raadsel...

Hoe zit het nu bij ons? Uit de wetenschappelijke data van de ons omliggende landen en uit ons land, lijkt het erop dat de Aziatische hoornaar een blijver zal zijn waar we moeten leren mee omgaan. Er werd tot voor kort vooral ingezet op het wegvangen van de jonge koninginnen die van februari-maart uitvliegen van hun winterschuilplaats om een nieuwe kolonie te gaan vormen.

Commotie! Nu dat blijkt dat Aziatische hoornaars ook honingbijen vangen. Een gezond bijenvolk telt tot 40.000 bijen en zal wanneer er enkele bijen worden weggevangen, geen echte hinder ondervinden. Dat werd vaak foutief uit Franse gegevens besloten waar de productie van een

bijenkast tussen 2012 en 2021 daalde van 16,81 kg per kast tot 8,27 kg per kast. Bij kritisch nalezen van die data blijkt dat er in 2012 al 820.401 bijenkasten waren maar in 2021 waren dat er zelfs 1.808.000! Uit die analyse blijkt dat zowel het aantal bijenkolonies (+ 220%) als de totale honingproductie in Frankrijk in de onderzochte tien jaar is toegenomen.

Wel blijkt echter dat de honingproductie per bijenkolonie in dezelfde periode is gedaald. Dit wijst erop dat er nog andere factoren van invloed zijn op de productiviteit van bijen-kolonies, terwijl het aantal kolonies zelf is toegenomen. (Bron: www.fao.org/faostat/en)

Dus wat was de impact? Volgende vragen zijn hierbij nog niet beantwoord:

- Wat is de impact van de klimatologische omstandigheden? Extreme weersomstandigheden zoals droogte of vorst kunnen de foerageeromstandigheden voor bijen negatief beïnvloeden en zo leiden tot lagere opbrengsten.
- Wat is de impact van ziekten en parasieten? Bijenkolonies kunnen worden aangetast door verschillende ziekten en parasieten die hun gezondheid en productiviteit verzwakken, wat het laatste decennium zeker het geval was.
- Wat is de impact van veranderingen in landgebruik? Intensievere landbouw en de afname van door insecten bestoven bloeiende planten in het landschap kunnen de voedselbronnen voor bijen beperken en zo leiden tot lagere opbrengsten.

Wat doet Frankrijk? Nu is men daar een onderzoek gestart met als doel om een antwoord te krijgen op de volgende vragen:

- Hebben vallen een positief effect op de uitbreiding van het insect en het aantal en de grootte van toekomstige kolonies? Op de aanwezigheid van hoornaars rond bijenstallen tijdens de predatieperiode?
- Hoe effectief zijn vallen in kleine gebieden? Hoe belangrijk en relevant is het om vallen op grote schaal te organiseren?
- Hoe beïnvloedt de intraspecifieke bestrijding in het voorjaar de resultaten van het vangen (vangen van toekomstige koninginnen, andere concurrerende soorten, enz.)?
- Wat zijn de waargenomen effecten van vallen in verschillende perioden (lente, zomer, herfst)?

Wat in Nederland? Tot slot willen we u zeker de conclusie uit het Nederlandse beleidsadvies niet onthouden:

- De Aziatische hoornaar vormt geen risico voor de volksgezondheid. Wel kunnen laaghangende nesten een risico vormen voor voorbijgangers.
- Biodiversiteit vormt geen argument voor de bestrijding van de Aziatische hoornaar. Door de opportunistische prooikeuze van de Aziatische hoornaar zijn vermeende risico's afwezig en volgens alle deskundigen leidt de inzet van lokvallen netto tot meer schade aan de biodiversiteit dan minder. Wanneer men zich toch zorgen maakt over schade voor de biodiversiteit, kan men overwegen bij de bestrijding nesten in natuur prioriteit te geven, zoals de Vlaamse overheid gedaan heeft. De honingbij is geen wilde soort in ons land, maar valt onder veehouderij. Ook economische argumenten ontbreken in het afwegingskader, omdat de negatieve economische effecten van de aanwezigheid van Aziatische hoornaar in ons land verwaarloosbaar zijn.

En in Vlaanderen? Hier is het standpunt voorlopig om vangsten te doen rond natuurgebieden en eventueel bij imkers tenzij de bijenvolken zich aanpassen. Ook plaatsen waar er directe impact is op de mens, bv. een nest in een park of dicht bij een school.

Wat dan met onze gemeentelijke monitoring? We stellen ons toch enkele vragen bij de 100 vallen die de gemeente heeft uitgedeeld. Het gaat hier niet om selectieve vallen daar ook de nuttige Europese hoornaar in de val kan kruipen. We vernemen ondertussen dat bepaalde 'vallencontroleurs' ook alle andere wespen doden, wat absoluut niet de bedoeling is, en zo de schade aan de bijenvolkeren nog zal verhogen. We hopen dan ook dat dit project in de toekomst beter wordt opgevolgd en de 'vangers' beter worden gescreend, zodat enkel nog Aziatische hoornaars worden gevangen en gedood en dat nevenvangsten 2 maal daags worden vrijgelaten, ook als het om limonadewespen gaat. Hopelijk schakelt men wel over op echt selectieve vallen zodat er geen Europese hoornaar slachtoffers meer vallen. En de vraag blijft of het zinvol is om ±200 koninginnen te vangen als één nest 50 tot 500 nieuwe koninginnen kan voortbrengen en de jonge koninginnen erg ver kunnen uitvliegen...

Foto: Nikolaj, foto

Foto: Vespawatch. zomernest

Geraadpleegde artikels en bronnen:

Project Velutina (Duitsland- www.velutina.de)

<https://www.wur.nl/nl/artikel/aziatische-hoornaar-in-nederland.htm>

Hoe verder met de Aziatische hoornaar – beleidsadvies, Kenniscentrum Insecten, EIS, Nederland
Eric Darrouzet, Directeur van het onderzoek naar de Aziatische wesp aan de Universiteit van Tours (Frankrijk)

Uitkijken voor de Aziatische hoornaar, INBO

ANB, www.natuurenbos.be/dossiers/aziatische-hoornaar.

Een kader voor de aanpak van invasieve uitheemse soorten in Vlaanderen. Een prioritering voor het natuurbeleid (PRIUS), INBO

Vespawatch: Hoe nesten te zoeken. <https://vespawatch.be/locate-nests>

'Gepost op vrijdag, 19 april, 2024

Het lokaal bestuur Lievegem neemt maatregelen tegen steeds groter wordende probleem van de Aziatische hoornaar. Met onder andere lokpotten en een uitgekiend meldingssysteem wil Lievegem de overlast zo veel mogelijk beperken.'

We komen op een later tijdstip nog terug op de resultaten van onze gemeente.

Vogelwerkgroep

De Zomergemse vogelwerkgroep focust voornamelijk op de verschillende soorten uilen (steenuil, kerkuil, bosuil & ransuil), valken (torenvalk & slechtvalk) en zwaluwen (huiszwaluw, boerenzwaluw, gierzwaluw & oeverzwaluw) op Zomergems grondgebied.

Meer specifiek monitort onze werking de nestkasten voor de steenuilen, kerkuilen, torenvalken en huiszwaluwen. Bij deze eerste drie soorten worden de jongen ook telkens geringd. Verder worden voor de vier zwaluwsoorten het aantal bezette nesten systematisch geteld en wordt in het vroege voorjaar het aantal roepende steenuilmannetjes geteld.

Eind februari begint het te kriebelen om terug op pad te gaan . We gaan onze steenuiltjes tellen. Maar hoe doen we dat? Een woordje uitleg. Vooral in het voorjaar 'kletsen' de steenuiltjes nogal wat af. Steenuilen communiceren graag met elkaar en gebruiken daarvoor wel meer dan 20 verschillende geluiden. Je kent wel misschien wel het geluid dat we balts- of territoriumroep noemen. Zo niet, maak maar eens gebruik van de QR code hiernaast. Het klinkt ongeveer als 'ghuuk'.

Hiermee laten de mannetjes weten dat ze daar zijn. Om concurrerende mannetjes af te schrikken en natuurlijk om beschikbare vrouwtjes te laten weten waar ze zijn. Ook als we het geluid laten afspelen via een geluidsinstallatie, reageren de mannetjes daar ook op. Erg handig en op deze manier krijgen we er zicht op waar de mannetjes zich bevinden. Natuurlijk wordt er niet zomaar overal geluid afgespeeld maar wordt er een afgesproken protocol (eenduidige manier van werken) gevolgd, afgesproken met de werkgroep Steenuilen Natuurpunt.

Dit op avonden wanneer de weersomstandigheden het best zijn, temperatuur rond 7 °, zo weinig mogelijk wind en geen neerslag. Dus een rustige niet te koude avond. Meestal gaan we op pad met een 2-tal auto's met leden van de vogelwerkgroep aangevuld met geïnteresseerde leden dit is ook eens van dichtbij willen meemaken. We starten in de vooravond en we ronden af rond 23u met daarna een korte eindbespreking. Ieder jaar worden steeds dezelfde gebieden aangedaan en op steeds dezelfde plaatsen wordt het geluid afgespeeld. Bij reactie van een mannetje steenuil wordt dit genoteerd op een werkblad en op de stafkaart waar de roepende mannetjes zich ongeveer bevinden.

Later worden de gegevens bestudeerd en eventuele dubbelstellingen eruit gehaald. Het cijfermateriaal wordt jaarlijks doorgegeven aan de werkgroep Steenuilen van Natuurpunt.

Er werden dit jaar maar 31 reacties van steenuiltjes weerhouden. Vooral de toplocatie Ro en omgeving was bijzonder laag. Dit jaar maar 6 reacties gehad terwijl we vorige jaren steeds rond de 15 reacties hadden. Hoe dit komt hebben we het raden naar. Misschien waren de weersomstandigheden toch niet zo ideaal of speelden andere elementen een rol.

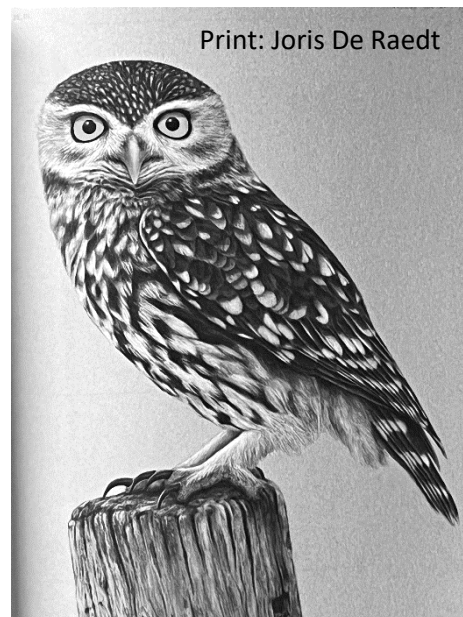
Maar spijtig genoeg moeten we vaststellen dat door de jaren heen het aantal roepende steenuiltjes langzaam aan het afnemen is. Het verdwijnen van kleine landschapselementen zoals knotwilgen en houtkanten, de grotere invloed van uitbreidende bewoning enz. speelt hierin zeker mee. Wij proberen dan ook met het plaatsen van steenuil nestkastjes dit een stuk op te vangen maar ook het wordt steeds moeilijker om geschikte locaties te vinden.

Maar we blijven positief.

Laatste nieuws van onze steenuiltjes einde mei 2024.

Controle van steenuil nestkastjes. We hadden onze verwachtingen niet bijster hoog ingesteld gezien de zwakke cijfers van de telling in het voorjaar februari/maart. Maar de natuur heeft ons verbaasd en nog nooit hebben we zoveel bezette nestkasten gehad als dit jaar. Van de 15 nestkasten bleken er 9 succesvol te zijn . Het belooft dan toch nog een mooi broedseizoen te worden.

We houden jullie verder op de hoogte in de komende Naaldekokers van het reilen en zeilen van onze vogelwerkgroep.

Kaart met kilometerhokken en vaste luisterposten, punten op kaart.

Protocol geluid

24

Augustus
zaterdag

Nacht van de Vleermuis: Kruipende en vliegende muizen van nader bekeken. Aan de hand van life traps vangen we muizen levend en wel om ze na determinatie terug in hun vertrouwde leefgebied vrij te laten. Dit kan via een gemakkelijke zoekkaart. Ook kijken we in de lucht om vleermuizen te spotten. Naarmate het donkerder wordt zal dit moeilijker worden. Daarvoor maken we gebruik van een bat detector. Ook kom je meer te weten over de wel zeer aparte levenswijze van deze warmbloedige diertjes. Dat de vleermuis geen schoonheidswedstrijd zal winnen is zeker dit in tegenstelling tot onze muizen waar de aibaarheidsfactor vele malen hoger ligt. Gids: Peter De Bock

Trefpunt: Kruispunt Veldhoek-Sint Jansstraat (Netelvuur), Oostwinkel. **20u-23u**

Contact: Sam De Decker, vz@natuurpuntzomergem.be

8

September
zondag

Vloethemveld. Het Vloethemveld is een natuurgebied van ongeveer 365 hectare met een verborgen verleden. Het is een heel gevarieerd gebied, met bos, heide, schrale graslanden en voedselarm water. Je vindt er ongerepte natuur, militair erfgoed en de herinnering aan een krijgsgevangenenkamp door de kunst van zijn bewoners. Die combinatie is uniek in de wereld. Het gebied is het ideale decor voor een ontspannende uitstap, een kennismaking met de geschiedenis van het gebied of een avontuurlijke ontdekkingsstocht in de natuur. Voor de kinderen is er een leuke speelzone. We ontdekken Het Kamp Vloethemveld onder begeleiding van een gids die alles tot in detail zal uitleggen. Verdere info hieronder.

Trefpunt: carpool naar Zedelgem, 13u00 Markt Lievegem, Zomergem. Terug rond 17u45

Contact: Sam De Decker, vz@natuurpuntzomergem.be

Vloethemveld heeft een rijk verleden. Het gebied heeft een rijk cultuurhistorisch verleden, waarin onder meer de graaf van Vlaanderen, het Sint-Janshospitaal van Brugge, de schaapsboerderijen uit de omgeving en de Tweede Wereldoorlog een belangrijke rol spelen. In Vloethemveld lag van 1944 tot 1946 een Prisoners of War Camp, een Brits krijgsgevangenkamp. In die periode passeerden hier meer dan 100 000 krijgsgevangenen van vooral Duitse en Baltische oorsprong, opeengepakt in vier kampen.

Veel veranderingen. De voorbije jaren onderging een groot deel van het Vloethemveld een echte metamorfose. Door natuurherstelwerken kreeg de heide weer nieuwe kansen. Het bos werd uitgebreid aan beide kanten van het Vloethemveld, de onthaalparking verhuisde uit het natuurgebied naar de overkant van de Diksmuidse Heirweg, de Vloethemveldzate werd heringericht, een nieuwe veldvijver werd aangelegd en saneringswerken zorgden voor natuurherstel en ontharding.

Uitzonderlijke natuur. Het voormalige munitiedepot van het Vloethemveld is een uniek gebied met Europese topnatuur! Onder meer de drie heidesoorten - struikheide, gewone dopheide en rode dopheide - zijn uitzonderlijk, alsook de vele zeldzame insecten waaronder de dagvlinder het groentje, de heidesabelsprinkhaan en de smaragdlibel. Het gebied is ook bekend om zijn roofvogels: buizerd, sperwer, boomvalk, slechtvalk en torenvalk worden courant waargenomen vanaf Heidetoren, waar je ook kunt genieten van het uitzicht. Met wat geluk spot je ook een wespendief, havik, blauwe kiekendief of visarend.

Het Kamphuis. Op 1 oktober 2022 werd het onthaalgebouw 'Kamphuis Vloethemveld' feestelijk geopend. Het Kamphuis is dé plaats om je verkenningstocht van Vloethemveld te starten. Je kunt er informatie krijgen over het domein, over de prachtige natuur en zijn rijke geschiedenis, maar ook over de toeristische troeven in de regio. Je kan er de wandelnetwerkkarten Vloethemveld kopen. De tijdslijn, de natuurwand, de erfgoedwand, de vondsten en de diverse filmpjes bieden je een eerste kennismaking met het natuurgebied. Hiervoor werd heel veel nieuwe informatie, foto's en kaartmateriaal verzameld. Gemeente Zedelgem kreeg het gebouw in erfpacht van het Agentschap voor Natuur en Bos en voor de uitbating staat de VZW Vloethemveld in.

Archeologische vondsten. Tijdens verschillende metaaldetectiecampagnes in het voormalige militair gebied Vloethemveld werden talrijke archeologische vondsten verzameld. De vele vondsten zijn voornamelijk te dateren in de periode van het krijgsgevangenenkamp 1944-1946. Je kan de vondsten raadplegen via de [website van Raakvlak](#).

Paradijs voor vleermuizen. Natuur en Bos zal nabij de grote vijvers in het Vloethemveld een nieuwe winterverblijfplaats bouwen voor vleermuizen. In 2023 werden ook twee oude kruiptunnels voor militaire oefeningen ter hoogte van de voormalige sportzone aangepast met een afsluitdeur met vlieggaten. Ook andere militaire constructies in het stiltegebied krijgen de komende jaren een functie als verblijfplaats voor vleermuizen. Met deze winterverblijfplaatsen willen we van Vloethemveld een paradijs voor vleermuizen maken.

10

November
zondag

18-Daagse Veldtocht : Op 10 mei 1940, bij het krieken van de dag, viel het Duitse leger België binnen. De Tweede Wereldoorlog was vanaf dan ook voor ons land een feit. De eigenlijke strijd zou van korte duur zijn. Na slechts achttien dagen legde het Belgische leger immers de wapens neer. Onze manschappen, met steun van de Britten en de Fransen, hadden geen verweer tegen de Duitse oorlogsmachine. Ook het Keigatbos en omgeving werd er hevig strijd gevoerd. Beleef deze slag opnieuw onder het kundige woord van Emmanuel Stockman.

Trefpunt: Kruispunt Veldhoek - St Jansstraat (Netelvuur), Oostwinkel, **14u-17u**

Contact: Sam De Decker, vz@natuurpuntzomergem.be

Wij gaan ~~NA~~ OP AVONTUUR VOOR MEER NATUUR

WANDEL, FIETS OF
KANO DOOR DE
VLAAMSE NATUUR

TWEE DAGEN
NATUURPRACT
29 & 30 JUNI 2024

ZAMEL GELD IN
VOOR MEER NATUUR IN
VLAANDEREN

Keigoed Keigat

&

Keileuk hossen voor de Keigatbossen

de Lievegem Stampers

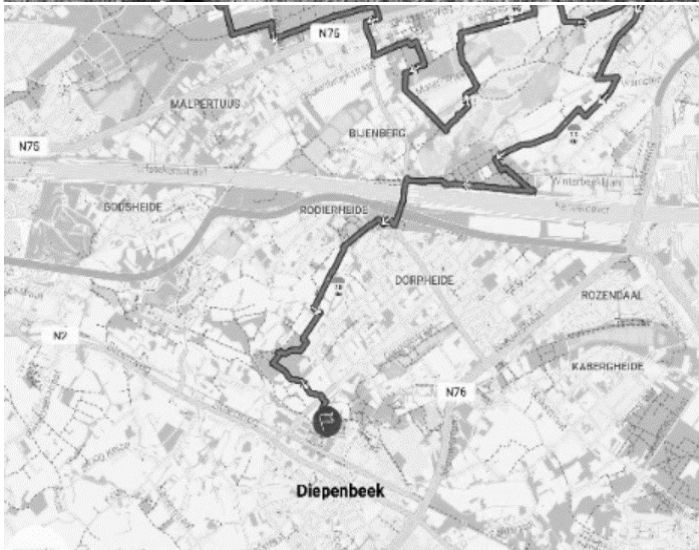

Het uitgestrekte natuurgebied Drongengoed/Maldegemveld is wijd bekend bij een breed publiek. Minder bekend is zijn kleine broertje en buur, het **Keigatbos**. Dit boscomplex is zo'n honderd hectare groot en ligt op de grens van Ursel, Zomergem en Oostwinkel (gemeenten Aalter en Lievegem). Het Keigatbos is een oase van rust, waar bossen met oude dreven afwisselen met weilanden, akkers en kleine landweggetjes. Met wat geluk kan je er oog in oog staan met een ree of damhert, of verrast worden door de roep van een zwarte specht. Of wie weet zie je een spoor van elfjes bij één van de bronbeken in het bos? Natuurpunt Lievegem kon de laatste jaren ongeveer dertig hectare grond verwerven in en rond het Keigatbos. Meer bos, beter bos en toegankelijk bos, dat zijn onze sleutelbegrippen. Zo werden de afgelopen jaren bijna 10.000 boompjes aangeplant, met als doel om de versnipperde bospercelen met elkaar te verbinden. Daarnaast werden ook een aantal wandelpaden aangelegd en wordt er gericht ingezet op bezoekers. Op die manier wordt gebouwd aan een plek waar het wemelt van planten en dieren, maar waar ook de mens een plaats heeft, in evenwicht met de natuur. Op de foto zie je acht mensen staan. We slaan dan ook met twee teams de handen in elkaar voor het Keigatbos: team *Keigoed Keigat* en team *Keileuk hossen voor de Keigatbossen*. We zijn niet aansprakelijk voor de naamgeving :-)

Onlangs fuseerden NP Lovendegem, NP Waarschoot en NP Zomergem tot NP Lievegem. NP Lievegem stuurt maar liefst vier teams op Expeditiepad: twee wandelteams en één gravelbiketeam en de beleefroute. Ons gravelbiketeam, de Lievegemse Stampers bestaat uit : Michael , Paul en Alex, hebben al wat grijs in de kruin maar zijn alle drie zot van de vélo. Een 4de, jonge, Stamper heeft zich nu gemeld : Andreas is een die-hard fietser...die mag dus zeker de kop doen! Veerle en Viev zijn onze twee coaches die speciaal kuitenvet voor ons ontwikkeld hebben.

Onze groepsfoto maakt veel duidelijk ..

Vol Gentsche goesting

Op het laatste moment kwam er nog een team bij, en wat voor één. Drie dames en een heer. Ze doen de beleefroute die een goeie 22km is maar hen vooral door zeer mooie natuurgebieden stuurt. Genieten maar! Vol Gentse goesting, Isabelle, Tom, Leen en Trui.

Hoe werkt het?

In de maanden die vooraf gaan aan Expeditie Natuurpunt **zamel je als team geld in voor een natuurgebied naar keuze**. Van zodra je 1500 euro in het potje hebt, kan je mee op Expeditie Natuurpunt vertrekken. Tijdens de **tweedaagse tocht (29 en 30 juni 2024)** vertrek je op zaterdagochtend vanop een van de verschillende startplaatsen. De eerste dag **stap, fiets of vaar** je, afhankelijk van de gekozen route, tot aan één van onze pop-up **campings midden in de natuur**. Na een gezellige vrolijke-vrienden-avond aan het kampvuur slaap je in je eigen tentje. Op zondag is het vroeg uit de veren om na een stevig ontbijt koers te zetten richting Diepenbeek. Onderweg wordt jouw team bijgestaan door de teamcoach: die zorgt voor de bagage, de lunch, de massages en aanmoedigen. Aan de finish in Diepenbeek vieren we samen feest!

Weet wel dat ieder teamlid zelf ook nog eens 75€ betaald om deel te nemen. Daar bovenop hebben alle teams verschillende initiatieven genomen om het nodige geld voor het Keigoed Keigatbos in te zamelen. Keigatbier, Keigat wijn, wit of rood, rechtstreeks vanuit Italië geïmporteerd. Ook en spaghetti middag in de cohousing Vinderhoute moet nog komen. Zakjes chocolade hazelnoten zijn ook nog te verkrijgen.

Duizend maal dank aan de kernen Lovendegem, Waarschoot, Zomergem!

Veel succes gewenst en duizend maal dank aan Sam, Goedele, Jeroen, Joost, Lien, Ludo, Michiel, Geert, Michael, Paul, Alex, Andreas, Isabelle, Tom, Leen en Trui voor jullie inspanningen.

Tot slot de Brede orchis, *Dactylorhiza majalis*.

Kern Zomergem

Een verrassing van formaat toen Sam De Decker op zaterdag 18 mei deze foto deelde via de whatsapp van kern zomergem. Al snel kwam, mede dankzij obsidentify, het verlossende antwoord, de Brede orchis.

Brede orchis *Dactylorhiza majalis* is een van de vroegst bloeiende orchideeën in de Benelux. Brede orchis bloeit in onze streken vooral in mei, met een piek rond half mei. De soort is net zoals de meest gelijkende soorten, vrij variabel in habitus, bladvlekken, vorm van de lip en vorm van de bladeren. Zelfs binnen 1 populatie kan de variatiebreedte groot zijn. De stengel is naar boven toe hol en de al of niet zwart gevlekte bladeren steken schuin van de stengel af. Dit kenmerk is vooral duidelijk bij de middelste bladeren. Als het blad vlekken heeft, wat zeer vaak het geval is, zijn deze nooit duidelijk ringvormig, maar eerder klein en duidelijk afgetekend. De hoeveelheid vlekken is variabel, met soms amper vlekken tot bladeren die voor meer dan 50% van hun oppervlak bedekt zijn met vlekken, die dan vaak ook gedeeltelijk elkaar raken. De bloemkleur is meestal donker paarsrood, er komen echter ook roze tot bleekroze exemplaren voor. Het honingmerk op de lip is bijna altijd sterk getekend en bestaat uit stippen, streepjes en lussen. De onderlip is duidelijk driedelig, waarbij de middenlob vaak duidelijk uitsteekt. De lip is bijna altijd sterk geplooid en de rand van de zijlobben is zeer vaak gekarteld. 15-30 cm. Bloeitijd: eind april tot half juni.

Zo zie je maar dat door regelmatige monitoring, of gewoon een wandelingetje te maken in de natuur, je zomaar verrast kan worden.